

32006L0043

9.6.2006.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 157/87

DIREKTIVA 2006/43/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 17. svibnja 2006.****o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja, kojom se mijenjaju direktive Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ i stavlja izvan snage Direktiva Vijeća 84/253/EEZ****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 44. stavak 2. točku (g),

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,u skladu s postupkom predviđenim u članku 251. Ugovora ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Četvrtom direktivom Vijeća 78/660/EEZ od 25. srpnja 1978. o godišnjim financijskim izvještajima za određene vrste trgovačkih društava ⁽³⁾, Sedmom direktivom Vijeća 83/349/EEZ od 13. lipnja 1983. o konsolidiranim financijskim izvještajima ⁽⁴⁾, Direktivom Vijeća 86/635/EEZ od 8. prosinca 1986. o godišnjim financijskim izvještajima i konsolidiranim izvještajima banaka i drugih financijskih institucija ⁽⁵⁾ i Direktivom Vijeća 91/674/EEZ od 19. prosinca 1991. o godišnjim financijskim izvještajima i konsolidiranim izvještajima osiguravajućih društava ⁽⁶⁾ trenutačno se propisuje revizija godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja putem jedne ili više osoba ovlaštenih za obavljanje revizije.
- (2) Uvjeti za davanje odobrenja osobama odgovornima za obavljanje zakonske revizije propisuju se Osmom direktivom Vijeća 84/253/EEZ od 10. travnja 1984. o potvrđivanju osoba odgovornih za provođenje zakonskih revizija računovodstvenih dokumenata ⁽⁷⁾.

(3) Vijeće je zbog nedostatka usklađenog pristupa zakonskim revizijama u Zajednici u svom priopćenju iz 1998. godine „Zakonska revizija u Europskoj uniji: put naprijed” ⁽⁸⁾, predložilo osnivanje revizorskog odbora koji bi u uskoj suradnji s računovodstvenom strukom i državama članicama trebao razraditi daljnje aktivnosti.

(4) Temeljem rada tog Odbora, Komisija je 15. studenoga 2000. izdala Preporuku o osiguranju kvalitete zakonske revizije u EU: Minimalni zahtjevi ⁽⁹⁾ te 16. svibnja 2002. Preporuku o neovisnosti ovlaštenih revizora u EU: Zbirka osnovnih načela ⁽¹⁰⁾.

(5) Cilj je ove Direktive postići visoku, iako ne i potpunu usklađenost uvjeta za zakonsku reviziju. Osim ako nije drukčije propisano ovom Direktivom, država članica koja zahtijeva zakonsku reviziju može postaviti i strože uvjete.

(6) Kvalifikacije za obavljanje revizije koje zakonski revizori steknu na temelju ove Direktive smatraju se ekvivalentnima. Države članice stoga više ne bi trebale moći zahtijevati da većinsko pravo glasa u revizorskoj firmi moraju imati revizori koje je ovlastila država članica ili da većinu članova administrativnog ili upravnog tijela revizorskog društva mora odobriti država članica.

(7) Zakonska revizija zahtijeva odgovarajuće poznavanje područja kao što su pravo društava, porezno pravo i socijalno pravo. Prije nego što se ovlaštenom revizoru iz druge države članice izda odobrenje za rad, to je znanje potrebno provjeriti.

(8) Radi zaštite trećih osoba svi bi se ovlašteni revizori i revizorska društva trebala upisati u javni registar koji sadrži osnovne podatke o ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima.

⁽¹⁾ SL C 157, 28.6.2005., str. 115.

⁽²⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 28. rujna 2005. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 25. travnja 2006.

⁽³⁾ SL L 222., 14.8.1978., str. 11. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2003/51/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL 178, 17.7.2003., str. 16.).

⁽⁴⁾ SL L 193, 18.7.1983., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2003/51/EZ.

⁽⁵⁾ SL L 372, 31.12.1986., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2003/51/EZ.

⁽⁶⁾ SL L 374, 31.12.1991., str. 7. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2003/51/EZ.

⁽⁷⁾ SL L 126, 12.5.1984., str. 20.

⁽⁸⁾ SL C 143, 8.5.1998., str. 12.

⁽⁹⁾ SL L 91, 31.3.2001., str. 91.

⁽¹⁰⁾ SL L 191, 19.7.2002., str. 22.

- (9) Ovlašteni revizori trebali bi se pridržavati najviših etičkih standarda. Oni bi, stoga, trebali djelovati u skladu s profesionalnom etikom koja pokriva barem njihovu funkciju zastupanja javnog interesa, njihovo poštenje i objektivnost te stručnu osposobljenost i dužnu pažnju. Funkcija zastupanja javnog interesa ovlaštenih revizora znači da se šira zajednica osoba i ustanova oslanja na kvalitetu rada ovlaštenog revizora. Visoka kvaliteta revizije pridonosi urednom funkcioniranju tržišta unapređivanjem cjelovitosti i učinkovitosti financijskih izvještaja. Komisija kao minimalne standarde može donijeti provedbene mjere o profesionalnoj etici. Pritom u obzir može uzeti načela iz Kodeksa etike Međunarodnog saveza računovođa (IFAC).
- (10) Važno je da ovlašteni revizori i revizorska društva poštuju privatnost svojih klijenata. Stoga bi ih se trebalo obvezati strogim pravilima o povjerljivosti i čuvanju poslovne tajne, što s druge strane ne bi trebalo spriječiti pravilnu primjenu ove Direktive. Navedeni bi propisi o povjerljivosti također trebali vrijediti i za sve ovlaštene revizore i revizorska društva koja su se prestala baviti određenim revizijskim nalogom.
- (11) Pri obavljanju zakonske revizije ovlašteni revizori i revizorska društva trebali bi biti neovisni. Oni revidirani subjekt smiju izvještavati o rezultatima revizije, ali bi se trebali suzdržati od sudjelovanja u unutarnjim postupcima odlučivanja subjekta koji je predmet revizije. Ako se nađu u situaciji u kojoj je prijetnja po njihovu neovisnost prevelika, čak i nakon primjene zaštitnih mjera za ublažavanje te prijetnje, isti bi trebali odstupiti od revizije ili se pak suzdržati od sudjelovanja u istoj. Zaključak da postoji odnos koji kompromitira neovisnost revizora može se razlikovati u slučaju postojanja odnosa između revizora i subjekta nad kojim se izvršava revizija te povezanosti mreže i revidiranog subjekta. Kada se nacionalnim odredbama propisuje ili dopušta da udruga u smislu članka 2. stavka 14. ili sličan subjekt iz članka 45. Direktive 86/635/EEZ mora ili može biti član neprofitnog subjekta za reviziju, objektivna, razumna i informirana strana ne bi zaključila da odnos utemeljen na članstvu kompromitira neovisnost ovlaštenog revizora ako se, kada takav subjekt za reviziju izvodi zakonsku reviziju jednog od svojih članova, na revizore koji obavljaju reviziju i te osobe koje mogu utjecati na reviziju primjenjuju načela neovisnosti. Primjeri prijetnji po neovisnost ovlaštenog revizora ili revizorskog društva su izravni ili neizravni financijski interes u subjektu nad kojim se revizija obavlja te pružanje dodatnih usluga koje nisu obuhvaćene revizijom. Također, neovisnost ovlaštenog revizora ili revizorskog društva može kompromitirati i razina pristojbi primljenih od subjekta nad kojim se obavlja revizija i/ili struktura tih pristojbi. Vrste zaštitnih mjera koje se primjenjuju za ublažavanje ili uklanjanje tih prijetnji obuhvaćaju zabrane, ograničenja, druge politike i postupke te objavu podataka. Ovlašteni revizori i revizorska društva trebali bi odbiti obavljanje bilo kakvih dodatnih usluga izvan okvira revizije koje kompromitiraju njihovu neovisnost. Komisija kao minimalne standarde može usvojiti provedbene mjere o neovisnosti. Pritom bi Komisija u obzir mogla uzeti načela iz prethodno spomenute Preporuke od 16. svibnja 2002. Radi utvrđivanja neovisnosti revizora, potrebno je pojasniti pojam „mreže” unutar koje revizori djeluju. U tom pogledu u obzir se trebaju uzeti različite okolnosti, primjerice slučajevi u kojima bi se struktura mogla nazvati mrežom jer je usmjerena ka dijeljenju dobiti ili troškova. Kriteriji za dokazivanje da mreža postoji trebali bi se prosuđivati i procjenjivati na temelju svih dostupnih činjenica, npr. postoje li uobičajeni zajednički klijenti.
- (12) U slučaju vlastite revizije ili vlastitog interesa, kada je to potrebno radi zaštite neovisnosti ovlaštenog revizora ili revizorskog društva, država članica, a ne ovlašteni revizor ili revizorsko društvo, odlučuje treba li se ovlašteni revizor ili revizorsko društvo povući ili suzdržati od sudjelovanja u reviziji s obzirom na klijente kojima se pruža usluga revizije. Ovo međutim ne bi trebalo rezultirati situacijom da se državama članicama nametne opća dužnost sprečavanja ovlaštenih revizora i revizorskih društava da svojim klijentima pružaju i usluge izvan okvira revizije. U svrhu utvrđivanja je li u slučaju vlastitog interesa ili vlastite revizije uputno da se ovlaštenim revizorima ili revizorskim društvima zabrani obavljanje zakonske revizije s ciljem osiguranja neovisnosti ovlaštenog revizora ili revizorskog društva, čimbenici koji se uzimaju u obzir trebali bi obuhvatiti i pitanje je li subjekt od javnog interesa nad kojim se obavlja revizija izdao prenosive vrijednosnice kojima se trguje na reguliranom tržištu u smislu članka 4 stavka 1. točke (14) Direktive 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata ⁽¹¹⁾.
- (13) Važno je osigurati dosljedno visoku kvalitetu svih revizija propisanih pravom Zajednice. Stoga bi se sve zakonske revizije trebale obavljati u skladu s međunarodnim standardima o reviziji. Mjere za provedbu tih standarda u Zajednici trebale bi se donijeti u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji ⁽¹²⁾. Pri procjeni tehničke valjanosti međunarodnih revizijskih standarda Komisiji bi trebao pomoći tehnički odbor ili skupina za reviziju te bi se u isto trebao uključiti i sustav tijela javnog nadzora u državama članicama. Radi postizanja maksimalne usklađenosti, državama članicama trebalo bi se omogućiti da uvedu dodatne nacionalne revizijske postupke i uvjete isključivo onda kada oni proizlaze iz specifičnih nacionalnih

⁽¹¹⁾ SL L 145, 30.4.2004., str. 1.

⁽¹²⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

zakonskih propisa vezanih uz opseg zakonske revizije godišnjih i konsolidiranih financijskih izvještaja odnosno kada spomenuti propisi nisu obuhvaćeni usvojenim međunarodnim revizorskim standardima. Države članice te dodatne revizijske postupke mogu zadržati dok se revizijski postupci ili propisi ne definiraju naknadno donesenim međunarodnim revizijskim standardima. Međutim, ako usvojeni međunarodni revizijski standardi obuhvaćaju revizijske postupke čija bi provedba rezultirala specifičnim pravnim sukobom s nacionalnim pravom koji proizlazi iz specifičnih nacionalnih uvjeta vezanih uz opseg zakonske revizije, države članice mogu izbaciti sporni dio međunarodnog revizijskog standarda na onoliko dugo koliko taj sukob postoji, pod uvjetom da se primjenjuju mjere iz članka 26. stavka 3. Sva dodavanja ili brisanja koje obavi država članica trebala bi pridonijeti visokoj razini vjerodostojnosti godišnjih financijskih izvještaja te biti u javnom interesu. Prethodno navedeno znači da države članice primjerice mogu zahtijevati dodatno revizorsko izvješće za nadzorni odbor ili propisati druge zahtjeve glede izvješćivanja i revizije utemeljene na nacionalnim propisima o korporativnom upravljanju.

- (14) Da bi Komisija usvojila primjenu međunarodnog revizijskog standarda u Zajednici, on mora biti međunarodno općeprihvaćen te osmišljen uz puno sudjelovanje svih zainteresiranih strana nakon otvorenog i transparentnog postupka, pridonositi vjerodostojnosti i kvaliteti godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja te koristiti Europskom javnom dobru. Potrebu za donošenjem Izjave o međunarodnoj revizorskoj praksi kao dijela standarda u skladu s Odlukom 1999/468/EZ trebalo bi procijeniti zasebno za svaki pojedini slučaj. Komisija bi trebala osigurati da se prije početka postupka usvajanja provede kontrola radi utvrđivanja jesu li navedeni uvjeti ispunjeni te o istome izvijestiti članove Odbora osnovanog u skladu s ovom Direktivom.
- (15) Kod konsolidiranih financijskih izvještaja važno je postojanje jasne definicije odgovornosti ovlaštenih revizora koji obavljaju reviziju sastavnih dijelova grupe. U ovom bi smislu revizor grupe trebao snositi punu odgovornost za revizorsko izvješće.
- (16) Radi povećanja mogućnosti usporedbe između društava koja primjenjuju iste računovodstvene standarde i jačanja povjerenja javnosti u funkciju revizije, Komisija za potrebe revizije godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja pripremljenih na temelju odobrenih međunarodnih računovodstvenih standarda

može usvojiti zajedničko revizorsko izvješće, osim ako odgovarajući standard za takvo izvješće nije donesen na razini Zajednice.

- (17) Redovite kontrole dobar su način postizanja stalne visoke kvalitete zakonskih revizija. Stoga bi se na ovlaštene revizore i revizorska društva trebao primjenjivati sustav osiguranja kvalitete koji je neovisan o ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima koji se kontroliraju. Radi primjene odredbi članka 29. o sustavima osiguranja kvalitete, države članice mogu odlučiti da se, ako pojedinačni revizori imaju zajedničku politiku osiguranja kvalitete, trebaju razmatrati isključivo uvjeti za revizorska društva. Države članice sustav osiguranja kvalitete mogu organizirati tako da se kontrola osiguranja kvalitete za svakog pojedinačnog revizora izvršava najmanje svakih šest godina. U ovom se smislu financiranje sustava osiguranja kvalitete mora odvijati bez nedopuštenih utjecaja. U slučajevima u kojima je povjerenje u sustav osiguranja kvalitete ozbiljno narušeno, ovlasti za donošenje provedbenih mjera u vezi s organizacijom sustava osiguranja kvalitete te za financiranje trebala bi imati Komisija. Da bi se izbjeglo nametanje nepotrebnih opterećenja odnosnim strankama, sustave javnog nadzora država članica trebalo bi potaknuti na pronalaženje usklađenog pristupa izvođenju kontrola za osiguranje kvalitete.
- (18) Istraživanja i primjerene sankcije pomažu spriječiti i ispraviti neprikladno izvršavanje zakonske revizije.
- (19) Ovlašteni revizori i revizorska društva odgovorni su za obavljanje svojih zadataka uz primjenu dužne pažnje te bi stoga trebali odgovarati za financijsku štetu koja proizide iz pomanjkanja dužne pažnje. Međutim, mogućnost revizora i revizorskog društva da dobije pokrivenje osiguranja odgovornosti iz djelatnosti može ovisiti o tome vrijedi li za njih neograničena financijska odgovornost. Komisija namjerava ispitati ova pitanja uzimajući u obzir činjenicu da se režimi odgovornosti u državama članicama mogu znatno razlikovati.
- (20) Države članice trebale bi organizirati učinkovit sustav javnog nadzora za ovlaštene revizore i revizorska društva na temelju nadzora u matičnoj državi. Regulatorno uređenje javnog nadzora trebalo bi omogućiti učinkovitu suradnju na razini Zajednice u pogledu aktivnosti država članica vezanih uz nadzor. Sustavom javnog nadzora trebale bi upravljati osobe koje nisu aktivni revizori, ali raspolažu potrebnim znanjem o područjima relevantnima za zakonsku reviziju. Te osobe mogu biti stručnjaci koji nikada nisu bili povezani s revizorskom strukom ili pak bivši revizori koji su napustili struku.

Međutim, države članice manjem broju osoba koje se bave revizijom mogu dopustiti da sudjeluju u upravljanju sustavom javnog nadzora. Nadležna tijela država članica trebala bi međusobno surađivati kad god je to potrebno radi obavljanja nadzora nad ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima kojima su dali odobrenja. Takva suradnja može znatno doprinijeti osiguravanju stalne visoke kvalitete zakonske revizije u Zajednici. Budući da je na europskoj razini potrebno osigurati učinkovitu suradnju i usklađenost nadležnih tijela koja su odredile države članice, imenovanje jednog subjekta odgovornog za uspostavu suradnje ne bi smjelo dovesti u pitanje mogućnost svakog pojedinačnog tijela da izravno surađuje s drugim nadležnim tijelima država članica.

- (21) Kako bi se osigurala sukladnost s odredbama članka 32. stavka 3. o načelima javnog nadzora, smatra se da neaktivni revizor posjeduje potrebno znanje o područjima vezanima uz zakonsku reviziju na temelju njegovih prethodnih stručnih vještina ili, alternativno, zato što poznaje bar jedno od područja iz članka 8.
- (22) Ovlaštenog revizora i revizorsko društvo trebala bi odrediti glavna skupština dioničara ili članova društva nad kojim se revizija obavlja. Radi zaštite neovisnosti revizora, važno je osigurati da je otpust revizora moguć isključivo onda kada za to postoje opravdani razlozi i kada se ti razlozi priopće tijelu ili tijelima odgovornima za javni nadzor.
- (23) Budući da su, gledano s gospodarskog aspekta, subjekti od javnog interesa vidljiviji i važniji, pri reviziji njihovih godišnjih ili konsolidiranih izvješća trebali bi se primjenjivati stroži uvjeti.
- (24) Revizorski odbori i učinkovit sustav unutarnje kontrole pridonose smanjenju financijskog i operativnog rizika te rizika koji proizlaze iz nepoštovanja propisa, ali i unapređuju kvalitetu financijskih izvještaja. Države članice mogle bi u obzir uzeti Preporuku Komisije od 15. veljače 2005. o ulozima neizvršnih i nadzornih direktora trgovačkih društava čije dionice kotiraju na burzi te o odborima (nadzornog) odbora ⁽¹³⁾ koja propisuje način ustrojavanja i funkciju revizorskog odbora. Države članice mogu utvrditi da funkcije koje se pripisuju revizorskom odboru ili tijelu koje obavlja iste funkcije mogu obavljati upravno ili nadzorno tijelo kao cjelina. Uzimajući u obzir dužnosti

revizorskog odbora iz članka 41., ovlašteni revizor ili revizorsko društvo nikako ne bi trebali biti podređeni odboru.

- (25) Države članice također mogu odlučiti da od zahtjeva za potrebom postojanja revizorskog odbora izuzmu subjekte od javnog interesa koji predstavljaju društva za zajednička ulaganja čijim se prenosivim vrijednosnicama trguje na reguliranom tržištu. Kod ove se mogućnosti u obzir uzima činjenica da, u slučajevima gdje društvo za zajednička ulaganja isključivo služi svrsi udruživanja sredstava, uspostavljanje revizorskog odbora nije uvijek primjereno. Financijsko izvješćivanje i povezani rizici ne mogu se usporediti s onima u drugih subjekata od javnog interesa. Nadalje, društva za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosnice (UCITS) i njihova upravljačka društva djeluju u strogo definiranom regulatornom okruženju i podliježu specifičnim upravljačkim mehanizmima, primjerice kontrolama koje provodi njihov skrbnik. Za ona društva za zajednička ulaganja koja nisu usklađena s Direktivom 85/611/EEZ ⁽¹⁴⁾, ali podliježu zaštitnim mjerama iz te Direktive, u ovom bi se konkretnom slučaju državama članicama trebalo omogućiti da takvim društvima osiguraju jednak tretman kao što ga imaju društva za zajednička ulaganja koja su usklađena sa Zajednicom.
- (26) Radi jačanja neovisnosti revizora subjekata od javnog interesa, glavni bi se revizijski partner(i) koji obavlja(ju) reviziju tih subjekata trebao/trebali izmjenjivati. Da bi se organizirala takva izmjena, države članice trebaju zahtijevati izmjenu glavnog revizijskog partnera/glavnih revizijskih partnera koji obavljaju reviziju subjekta pri čemu se revizorskoj tvrtci s kojom je/su glavni revizijski partner(i) povezan(i) omogućuje da nastavi biti ovlašteni revizor tog subjekta. Kada država članica procijeni da je to primjereno za ostvarivanje postavljenih ciljeva, ona kao alternativu može zahtijevati promjenu revizorskog društva ne dovodeći u pitanje članak 42. stavak 2.
- (27) Međusobna povezanost tržišta kapitala također naglašava potrebu za osiguravanjem visoke kvalitete posla koji obavljaju revizori iz trećih zemalja u vezi s tržištem kapitala Zajednice. Odnosni revizori bi se stoga trebali registrirati kako bi ih se obuhvatilo kontrolama za osiguranje kvalitete te sustavom istraga i sankcija. Odstupanja na temelju uzajamnosti trebala bi biti moguća ovisno o

⁽¹³⁾ SL L 52, 25.2.2005., str. 51.

⁽¹⁴⁾ Direktiva Vijeća 85/611/EEZ od 20. prosinca 1985. o usklađivanju zakona, propisa i administrativnih odredbi vezanih uz poduzeća za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL L 375, 31.12.1985., str. 3.); Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2005/1/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 79, 24.3.2005., str. 9.).

- testiranju istovrijednosti koje provodi Komisija u suradnji s državama članicama. U svakom slučaju, reviziju subjekta koji je na reguliranom tržištu izdao prenosive vrijednosnice u smislu točke 14. članka 4. stavka 1. Direktive 2004/39/EZ uvijek bi trebao obavljati revizor koji je registriran u državi članici ili je pod nadzorom nadležnih tijela treće zemlje iz koje dolazi, pod uvjetom da Komisija ili država članica potvrdi da dotična treća zemlja u području načela nadzora, sustava osiguranja kvalitete i sustava istraživanja i sankcija udovoljava svim zahtjevima koji su jednaki zahtjevima Zajednice te da se dogovor zasniva na načelu uzajamnosti. Ako jedna država članica sustav osiguranja kvalitete u drugoj državi ocijeni ekvivalentnim njezinom sustavu osiguranja kvalitete, druge države članice ne moraju prihvatiti tu procjenu, niti bi to trebalo utjecati na odluku Komisije.
- (28) Složenost revizije međunarodnih grupa zahtijeva dobru suradnju između nadležnih tijela država članica i nadležnih tijela trećih zemalja. Države bi članice, stoga, trebale nadležnim tijelima trećih zemalja preko nacionalnih nadležnih tijela osigurati pristup radnim papirima i drugim dokumentima. Radi zaštite prava odnosnih stranaka i istovremenog olakšavanja pristupa navedenim papirima i dokumentima, državama članicama trebalo bi se dopustiti da nadležnim tijelima trećih zemalja koja su primila suglasnost nacionalnih nadležnih tijela odobre izravan pristup navedenoj dokumentaciji. Jedan od važnih kriterija za odobravanje pristupa je činjenica udovoljavaju li nadležna tijela trećih zemalja uvjetima koje je Komisija proglasila primjerenima. U očekivanju takve odluke Komisije, i ne dovodeći istu u pitanje, procjenu o tome jesu li zahtjevi primjereni donose države članice.
- (29) Objava podataka iz članaka 36. i 47. trebala bi se odvijati u skladu s pravilima o prijenosu osobnih podataka u treće zemlje kako je propisano Direktivom 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca s obzirom na obradu osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka⁽¹⁵⁾.
- (30) Mjere potrebne za provedbu ove Direktive trebale bi se donijeti u skladu s Odlukom 1999/468/EZ te uzimajući u obzir deklaraciju Komisije u Europskom parlamentu o provedbi zakonodavstva o financijskim uslugama od 5. veljače 2002.
- (31) Europskom parlamentu trebao bi se dati rok od tri mjeseca od prvog prijenosa izmjena zakonskog nacрта do provedbe mjera te mu na taj način omogućiti da iste razmotri i o njima da svoje mišljenje. Međutim, u hitnim i opravdanim slučajevima trebala bi postojati mogućnost da se navedeno razdoblje skрати. Ako unutar
- tog razdoblja Europski parlament donese rezoluciju, Komisija bi iznova trebala razmotriti izmjene ili mjere iz zakonskog nacрта.
- (32) Budući da ciljeve ove Direktive – tj. propisivanje primjene jedinstvenog skupa međunarodnih revizijskih standarda, ažuriranje zahtjeva o izobrazbi, definiranje profesionalne etike i tehničke provedbe suradnje između nadležnih tijela država članica te između tih tijela i tijela trećih zemalja čiji je cilj daljnje unapređivanje i usklađivanje kvalitete zakonske revizije u Zajednici te olakšavanje suradnje između država članica i suradnje s trećim zemljama radi jačanja povjerenja u zakonsku reviziju – države članice ne mogu ostvariti u dovoljnoj mjeri te se stoga zbog opsega i učinaka ove Direktive mogu bolje ostvariti na razini Zajednice, Zajednica može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti iz tog članka, ova Direktiva ne prelazi nužne okvire koji su potrebni za postizanje navedenih ciljeva.
- (33) Radi osiguravanja veće transparentnosti odnosa između ovlaštenog revizora ili revizorskog društva i subjekta nad kojim se revizija obavlja, potrebno je izmijeniti direktive 78/660/EEZ i 83/349/EEZ tako da se propiše objavljivanje naknade za obavljenju reviziju te naknade za nerevizijske usluge u bilješkama uz godišnje i konsolidirane financijske izvještaje.
- (34) Direktivu 84/253/EEZ trebalo bi staviti izvan snage jer ne sadrži cjeloviti skup pravila za osiguravanje primjerene revizijske infrastrukture, primjerice javni nadzor, disciplinske sustave i sustave za osiguranje kvalitete, te zbog toga što izričito ne propisuje regulatornu suradnju između država članica i trećih zemalja. Radi pravne sigurnosti, potrebno je izričito navesti da se ovlašteni revizori i revizorska društva koji su odobrenje dobili u skladu s Direktivom 84/253/EEZ smatraju nositeljima odobrenja u skladu s ovom Direktivom,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

SADRŽAJ I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet

⁽¹⁵⁾ SL L 281, 23.11.1995., str. 31. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1882/2003 (SL L 284, 31.10.2003., str. 1.).

Ovom se Direktivom utvrđuju pravila o zakonskoj reviziji godišnjih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „zakonska revizija” znači revizija godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja u onoj mjeri u kojoj je to propisano pravom Zajednice;
2. „ovlašteni revizor” fizička znači osoba kojoj je u skladu s ovom Direktivom izdano odobrenje nadležnih tijela za obavljanje zakonske revizije;
3. „revizorsko društvo” znači pravna osoba ili neki drugi subjekt bez obzira na njegov pravni oblik kojemu je u skladu s ovom Direktivom izdano odobrenje nadležnih tijela za obavljanje zakonske revizije;
4. „subjekt za obavljanje revizije u trećim zemljama” znači subjekt bez obzira na njegov pravni oblik koji obavlja revizije godišnjih i konsolidiranih financijskih izvještaja društva osnovanog u trećoj zemlji;
5. „revizor iz treće zemlje” znači fizička osoba koja obavlja revizije godišnjih i konsolidiranih financijskih izvještaja društva osnovanog u trećoj zemlji;
6. „revizor grupe” znači ovlašteni revizor(i) ili revizorsko društvo (revizorska društva) koji ili koje (koja) obavlja(ju) zakonsku reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja;
7. „mreža” znači šira struktura:
 - koja je usmjerena na suradnju i kojoj pripada ovlašteni revizor ili revizorsko društvo, te
 - koja je jasno usmjerena na podjelu dobiti i troškova ili podjelu zajedničkog vlasništva, nadzora ili uprave, zajedničke politike i postupaka za kontrolu kvalitete, zajedničke poslovne strategije, korištenje zajedničkog zaštićenog imena ili značajnog dijela stručnih resursa;
8. „povezano društvo revizorskog društva” znači poduzeće bez obzira na njegov pravni oblik koje je povezano s revizorskim društvom putem zajedničkog vlasništva, nadzora ili uprave;
9. „revizorsko izvješće” znači izvješće iz članka 51.a Direktive 78/660/EEZ i članka 37. Direktive 83/349/EEZ, a izdaje ga ovlašteni revizor ili revizorsko društvo;
10. „nadležna tijela” znače zakonom određena tijela ili organi koji su nadležni za reguliranje i/ili nadzor ovlaštenih revizora ili revizorskih društava ili posebne vidove njihovog reguliranja i/ili nadzora; izraz „nadležno tijelo” u konkretnom članku znači tijelo (tijela) ili organ(e) koji su odgovorni za funkcije iz tog članka.
11. „međunarodni revizijski standardi” odnose se na Međunarodne revizijske standarde (MRevS) i povezane Izjave i Standarde u mjeri u kojoj je to relevantno za zakonsku reviziju;
12. „međunarodni računovodstveni standardi” znače Međunarodni računovodstveni standardi (MRS), Međunarodni standardi financijskog izvješćivanja (MSFI) i povezana Tumačenja (Odbor za tumačenje standarda i Odbor za tumačenje međunarodnog računovodstvenog izvješćivanja), naknadne izmjene tih standarda i povezana tumačenja te buduće standarde i povezana tumačenja koje izda ili usvoji Međunarodni odbor za računovodstvene standarde (IASB);
13. „subjekti od javnog interesa” znače subjekti koje regulira zakonodavstvo države članice i čijim se prenosivim vrijednosnicama trguje na reguliranom tržištu bilo koje države članice u smislu točke 14. članka 4. stavka 1. Direktive 2004/39/EZ, kreditne ustanove kako je određeno točkom 1. članka 1. Direktive 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. ožujka 2000. o početku obavljanja i obavljanju djelatnosti kreditnih ustanova⁽¹⁶⁾ i osiguravajuća društva u smislu članka 2. stavka 1. Direktive 91/674/EEZ. Države članice subjektima od javnog interesa također mogu imenovati druge subjekte, primjerice subjekte koji su zbog prirode svojeg poslovanja, svoje veličine ili broja djelatnika od velikog javnog značaja;
14. „zadruga” znači Europska zadruga kako je određeno člankom 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1435/2003 od 22. srpnja 2003. o Statutu Europske zadruge (SCE)⁽¹⁷⁾ ili neka druga zadruga za koju zakonodavstvo Zajednice predviđa zakonsku reviziju, primjerice kreditne ustanove kako je određeno točkom 1. članka 1. Direktive 2000/12/EZ i osiguravajuća društva u smislu članka 2. stavka 1. Direktive 91/674/EEZ;
15. „neaktivni revizor” znači fizička osoba koja najmanje tri godine prije uključivanja u upravljanje sustavom javnog nadzora nije obavljala zakonske revizije, nije imala pravo glasa u revizorskoj tvrtci, nije bila član upravnih ili nadzornih tijela revizorskog društva te nije bila djelatnik revizorskog društva niti je na neki drugi način bila povezana s revizorskim društvom;

⁽¹⁶⁾ SL L 126, 26.5.2000., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom Komisije 2006/29/EZ (SL L 70, 9.3.2006., str. 50).

⁽¹⁷⁾ SL L 207, 18.8.2003., str. 1.

16. „glavni revizijski partner(i)” znači (znače):

- (a) ovlaštenu revizor(i) koje(g) revizorsko društvo odredi za sudjelovanje u obavljanju određene revizije kao glavnu odgovornu osobu/glavne odgovorne osobe za obavljanje zakonske revizije u ime revizorskog društva; ili
- (b) u slučaju revizije grupe, barem ovlaštenu revizor(i) koje(g) revizorsko društvo odredi glavnom odgovornom osobom (glavnim odgovornim osobama) za izvođenje zakonske revizije na razini grupe te ovlaštenu revizor(i) određen(i) glavnim odgovornim osobama na razini glavnih ovisnih društava; ili
- (c) ovlaštenu revizor(i) koji potpisuje (potpisuju) revizorsko izvješće.

POGLAVLJE II.

ODOBRAVANJE, STALNA IZOBRAZBA I UZAJAMNO PRIZNAVANJE

Članak 3.

Odobranje ovlaštenih revizora i revizorskih društava

1. Zakonsku reviziju obavljaju isključivo ovlaštenu revizori i revizorska društva koji imaju odobrenje države članice koja zahtijeva obavljanje zakonske revizije.

2. Sve države članice određuju nadležna tijela koja su odgovorna za izdavanje odobrenja ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima.

Nadležna tijela mogu biti strukovne udruge ako se na njih primjenjuje sustav javnog nadzora kako je predviđeno u Poglavlju VIII.

3. Ne dovodeći u pitanje članak 11., nadležna tijela država članica mogu izdati odobrenje za ovlaštene revizore isključivo fizičkim osobama koje ispunjavaju barem uvjete propisane člankom 4. te člancima od 6. do 10.

4. Nadležna tijela država članica odobrenje za revizorska društva mogu izdati isključivo onim subjektima koji ispunjavaju sljedeće uvjete:

- (a) fizičke osobe koje obavljaju zakonske revizije u ime revizorskog društva moraju ispunjavati barem uvjete propisane člankom 4. te člancima od 6. do 12. te ih kao ovlaštene revizore mora odobriti odnosna država članica;
- (b) većinsko pravo glasa u subjektu moraju imati revizorska društva s odobrenjem bilo koje od država članica ili fizičke osobe koje ispunjavaju barem uvjete propisane člankom 4. te člancima od 6. do 12. Države članice mogu propisati da takve fizičke osobe moraju imati odobrenje i u nekoj drugoj državi članici. U smislu

zakonske revizije zadruga i sličnih subjekata iz članka 45. Direktive 86/635/EEZ, države članice mogu propisati druge konkretne odredbe vezane uz pravo glasa;

- (c) većina – a najviše 75 % – članova upravnog ili rukovodećeg tijela subjekta moraju biti revizorska društva s odobrenjem u nekoj od država članica ili fizičke osobe koje ispunjavaju barem uvjete propisane člankom 4. te člancima od 6. do 12. Države članice mogu propisati da takve fizičke osobe također moraju imati odobrenje i u nekoj drugoj državi članici. Kada navedena tijela nemaju više od dva člana, jedan član mora ispunjavati bar uvjete propisane ovom točkom;

- (d) društvo mora ispunjavati uvjet propisan člankom 4.

Države članice dodatne uvjete mogu propisati isključivo u vezi točke (c). Takvi su uvjeti razmjerni ciljevima koji se žele postići i ne smiju prelaziti okvire nužno potrebnoga.

Članak 4.

Dobar ugled

Nadležna tijela države članice odobrenje smiju izdati isključivo fizičkim osobama ili društvima dobrog ugleda.

Članak 5.

Povlačenje odobrenja

1. Odobrenje izdano ovlaštenom revizoru ili revizijskom društvu povlači se ako dođe do ozbiljnog narušavanja dobrog ugleda te osobe ili društva. Međutim, države članice mogu utvrditi razumno razdoblje za ispunjavanje uvjeta o dobrom ugledu.

2. Odobrenje revizorskog društva povlači se ako više nije ispunjen bilo koji od uvjeta iz članka 3. stavka 4. točaka (b) i (c). Međutim, države članice mogu utvrditi razumno razdoblje za ispunjavanje navedenih uvjeta.

3. Kada se odobrenje izdano ovlaštenom revizoru ili revizijskom društvu povuče iz bilo kojeg razloga, nadležno tijelo države članice u kojoj je odobrenje povučeno priopćuje tu činjenicu i navodi razloge za povlačenje odobrenja odgovarajućim nadležnim tijelima država članica u kojima ovlaštenu revizor ili revizorsko društvo također ima odobrenje za obavljanje revizorske djelatnosti, a koje su unesene u registar prve navedene države članice u skladu s člankom 16. stavkom 1. točkom (c).

Članak 6.**Obrazovne kvalifikacije**

Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 11., fizičkoj se osobi može odobriti obavljanje zakonske revizije samo ako je završila stupanj obrazovanja potreban za upis na sveučilište ili postigla ekvivalentnu razinu obrazovanja, završila tečaj teorijskog osposobljavanja, zaključila praktično osposobljavanje i položila stručni ispit koji odgovara završnom ispitu na sveučilištu, a koji je organizirala ili koji priznaje država članica o kojoj je riječ.

Članak 7.**Stručni ispit**

Stručni ispit iz članka 6. jamči potrebnu razinu teorijskog znanja o područjima relevantnim za zakonsku reviziju te sposobnost primjene tog znanja u praksi. Barem dio tog ispita provodi se u pisanom obliku.

Članak 8.**Provjera teorijskog znanja**

1. Provjera teorijskog znanja iz ispita obuhvaća posebno sljedeća područja:

- (a) opću računovodstvenu teoriju i načela;
- (b) pravne propise i standarde vezane uz pripremu godišnjih i konsolidiranih financijskih izvještaja;
- (c) međunarodne računovodstvene standarde;
- (d) financijsku analizu;
- (e) računovodstvo troškova i upravljačko računovodstvo;
- (f) upravljanje rizikom i unutarnju kontrolu;
- (g) reviziju i stručne vještine;
- (h) pravne propise i profesionalne standarde vezane uz zakonsku reviziju i ovlaštene revizore;
- (i) međunarodne revizijske standarde;
- (j) profesionalnu etiku i neovisnost.

2. Provjera obuhvaća i sljedeća područja u mjeri u kojoj su ona relevantna za reviziju:

- (a) pravo društava i upravljanje društvima;
- (b) stečajno pravo i slične postupke;
- (c) porezno pravo;

(d) građansko i trgovačko pravo;

(e) socijalno pravo i pravo zapošljavanja;

(f) informatiku i računalne sustave;

(g) poslovnu, opću i financijsku ekonomiju;

(h) matematiku i statistiku;

(i) osnovna načela financijskog upravljanja društvima.

3. Komisija, u skladu s postupkom iz članka 48. stavka 2., može prilagoditi popis područja uvrštenih u provjeru teorijskog znanja iz stavka 1. Pri donošenju tih provedbenih mjera Komisija u obzir uzima promjene u obavljanju revizije i revizijskoj struci.

Članak 9.**Izuzeća**

1. Iznimno od odredbi članaka 7. i 8., država članica može odrediti da se osoba koja je položila sveučilišni ili ekvivalentni ispit ili koja je stekla sveučilišnu diplomu ili ekvivalentnu stručnu spremu u jednom ili više područja iz članka 8. može izuzeti od provjere teorijskog znanja o područjima obuhvaćenima spomenutim ispitom ili diplomom.

2. Iznimno od odredbi članka 7., država članica može odrediti da se osoba koja je stekla sveučilišnu diplomu ili ekvivalentnu stručnu spremu iz jednog ili više područja iz članka 8. može izuzeti od provjere sposobnosti da svoje teorijsko znanje o tim područjima primijeni u praksi, ako je ista završila praktično osposobljavanje iz tih područja te je to osposobljavanje potvrđeno ispitom ili diplomom koju država članica priznaje.

Članak 10.**Praktično osposobljavanje**

1. Da bi se osigurala sposobnost primjene teorijskog znanja u praksi, provjera čega se provodi u okviru ispita, polaznik mora završiti najmanje trogodišnje praktično osposobljavanje, između ostalog, u revidiranju godišnjih financijskih izvještaja, konsolidiranih financijskih izvještaja ili sličnih financijskih izvještaja. Najmanje dvije trećine tog praktičnog osposobljavanja polaznik treba obaviti kod ovlaštenog revizora ili revizorskog društva s odobrenjem u bilo kojoj državi članici.

2. Države članice dužne su osigurati da ukupno osposobljavanje provode osobe s odgovarajućim jamstvima u pogledu njihove sposobnosti za izvođenje praktičnog osposobljavanja.

Članak 11.

Kvalifikacije kroz dugoročno praktično iskustvo

Država članica odobrenje za ovlaštenog revizora može izdati osobi koja ne ispunjava uvjete propisane člankom 6. ako ta osoba može dokazati:

- (a) da je 15 godina radila u struci, što joj je omogućilo da prikupi dovoljno iskustva na području financija, prava i računovodstva te da je položila stručni ispit iz članka 7.; ili
- (b) da je sedam godina radila u struci u navedenim područjima te je uz to završila praktično osposobljavanje iz članka 10. i položila stručni ispit iz članka 7.

Članak 12.

Kombinacija praktičnog osposobljavanja i teorijske izobrazbe

1. Države članice mogu propisati da se vrijeme teorijske izobrazbe u područjima iz članka 8. smatra vremenom rada u struci iz članka 11. pod uvjetom da je takvo obrazovanje potvrđeno državno priznatim ispitom. Takva izobrazba ne smije trajati kraće od jedne godine te se na istoj osnovi vremenu rada u struci smiju pribrojiti najviše četiri godine rada.

2. Razdoblje rada u struci i praktičnog osposobljavanja ne smije biti kraće od trajanja tečaja teorijske izobrazbe zajedno s praktičnim osposobljavanjem iz članka 10.

Članak 13.

Stalno obrazovanje

Države članice osiguravaju da ovlašteni revizori pohađaju program stalnog obrazovanja radi održavanja teorijskog znanja, stručnih vještina i vrijednosti na dovoljno visokoj razini te sankcioniraju nepridržavanje propisa o stalnom obrazovanju sankcijama iz članka 30.

Članak 14.

Izdavanje odobrenja ovlaštenim revizorima iz drugih država članica

Nadležna tijela država članica utvrđuju postupke za izdavanje odobrenja ovlaštenim revizorima kojima je izdano odobrenje za obavljanje usluga revizije u drugim državama članicama. U okviru tih postupaka najviše što se od revizora može zahtijevati je da položi test sposobnosti u skladu s člankom 4. Direktive Vijeća 89/48/EEZ od 21. prosinca 1988. o općem sustavu za priznavanje visokoškolskih diploma dodijeljenih po završetku stručnog obrazovanja i izobrazbe u trajanju od najmanje tri godine⁽¹⁸⁾. Test sposobnosti koji se provodi na jednom od jezika dopuštenih jezičnim propisima koji se primjenjuju u predmetnoj državi članici pokriva odgovarajuća znanja ovlaštenog revizora o zakonima i propisima dotične države članice u mjeri u kojoj je to značajno za obavljanje zakonske revizije.

POGLAVLJE III.

REGISTRACIJA

Članak 15.

Javni registar

1. Sve države članice osiguravaju registraciju ovlaštenih revizora i revizorskih društava u javnom registru u skladu s člancima 16. i 17. U iznimnim slučajevima, države članice mogu odbiti primjenu zahtjeva iz ovog članka i članka 16. koji se odnose na objavljivanje samo u onoj mjeri u kojoj je to neophodno radi ublažavanja neposrednih i značajnih prijetnji za osobnu sigurnost bilo koje osobe.

2. Države članice osiguravaju identifikaciju svakog ovlaštenog revizora i svakog revizorskog društva pomoću zasebnog broja. Podaci o registraciji čuvaju se u registru u elektroničkom obliku i dostupni su javnosti elektroničkim putem.

3. Javni registar također sadržava ime i adresu nadležnih tijela odgovornih za dozvolu iz članka 3., osiguranje kvalitete iz članka 29., za istražne radnje i sankcije za ovlaštene revizore i revizorska društva iz članka 30. i za javni nadzor iz članka 32.

4. Države članice osiguravaju potpunu operativnost javnog registra do 29. lipnja 2009.

⁽¹⁸⁾ SL L 19, 24.1.1989., str. 16. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2001/19/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 206, 31.7.2001., str. 1.).

Članak 16.

Registracija ovlaštenih revizora

1. Što se tiče ovlaštenih revizora, javni registar, kao minimum, mora sadržavati sljedeće informacije:

- (a) ime, adresu i broj registracije;
- (b) ako je primjenjivo, ime, adresu, adresu internetske stranice i broj registracije revizorskog društva (društava) kod koje (kojih) je zaposlen ovlašten revizor ili s kojim (kojima) je povezan partnerskim odnosom ili na neki drugi način;
- (c) sve ostale registracije kao ovlašten revizor kod nadležnih tijela ostalih država članica i kao revizor u trećim zemljama, uključujući naziv nadležnog tijela za registraciju (nazive nadležnih tijela za registraciju), te, ako je primjenjivo, broj (brojeve) registracije.

2. Revizori trećih zemalja koji su registrirani u skladu s člankom 45. jasno su navedeni u registru kao takvi, a ne kao ovlašten revizori.

Članak 17.

Registracija revizorskih društava

1. Što se tiče revizorskih društava, javni registar, kao minimum, mora sadržavati sljedeće informacije:

- (a) ime, adresu i broj registracije;
- (b) pravni oblik;
- (c) kontaktne informacije, glavnu osobu za kontakt i, ako je potrebno, adresu internetske stranice;
- (d) adresu svakog ureda u državi članici;
- (e) ime i broj registracije svih ovlaštenih revizora koji su zaposleni u revizorskom društvu ili povezani partnerskim odnosom ili na neki drugi način s revizorskim društvom;
- (f) imena i poslovne adrese svih vlasnika i dioničara;
- (g) imena i poslovne adrese svih članova upravnog ili poslovnog tijela;
- (h) ako je potrebno, članstvo u mreži i popis imena i adresa društava članova i povezanih društava ili naznaku mjesta gdje su takve informacije dostupne javnosti;
- (i) svaku ostalu registraciju (registracije) u svojstvu revizorskog društva kod nadležnih tijela drugih država članica i u svojstvu revizorskog subjekta u trećim zemljama, uključujući naziv nadležnog tijela za registraciju (nazive nadležnih tijela za registraciju) i, prema potrebi, broj(eve) registracije.

2. Revizorski subjekti trećih zemalja koji su registrirani u skladu s člankom 45. jasno su navedeni u registru kao takvi, a ne kao revizorska društva.

Članak 18.

Ažuriranje informacija o registraciji

Države članice osiguravaju da ovlašten revizori i revizorska društva obavješćuju nadležna tijela odgovorna za javni registar bez nepotrebnog zastoja o svim promjenama informacija koje se nalaze u javnom registru. Registar se nakon obavijesti ažurira bez nepotrebnog odlaganja.

Članak 19.

Odgovornost za informacije o registraciji

Informacije koje se pružaju mjerodavnim nadležnim tijelima u skladu s člancima 16., 17. i 18. potpisane su od strane ovlaštenog revizora ili revizorskog društva. Ako nadležno tijelo propiše da se informacije stavljaju na raspolaganje elektroničkim putem, to se, primjerice, može izvršiti pomoću elektroničkog potpisa definiranog u točki 1. članka 2. Direktive 1999/93/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 1999. o okviru Zajednice za elektroničke potpise⁽¹⁹⁾.

Članak 20.

Jezik

1. Informacije koje se unose u javni registar sastavljene su na jednom od jezika koje dopuštaju važeća jezična pravila predmetne države članice.

2. Države članice mogu dodatno dopustiti unošenje informacija u javni registar u bilo kojem drugom službenom jeziku/ jezicima Zajednice. Države članice mogu zahtijevati da se izvrši ovjera prijevoda predmetnih informacija.

U svim slučajevima predmetna država članica osigurava naznaku u registru radi li se o ovjerenom ili neovjerenom prijevodu.

POGLAVLJE IV.

PROFESIONALNA ETIKA, NEOVISNOST, OBJEKTIVNOST, POVJERLJIVOST I SLUŽBENA TAJNA

Članak 21.

Profesionalna etika

1. Države članice osiguravaju da svi ovlašten revizori i revizorska društva podliježu načelima profesionalne etike, pokrivajući, kao minimum, njihovu funkciju od javnog interesa, njihov integritet i objektivnost te njihovu profesionalnu kompetenciju i dužnu pažnju.

⁽¹⁹⁾ SL L 13, 19.1.2000., str. 12.

2. Kako bi se osiguralo povjerenje u revizorsku funkciju i osigurala jedinstvena primjena stavka 1. ovog članka, Komisija može, u skladu s postupkom iz članka 48. stavka 2., donijeti provedbene mjere koje se temelje na načelima i koje uređuju profesionalnu etiku.

Članak 22.

Neovisnost i objektivnost

1. Države članice prilikom obavljanja zakonske revizije osiguravaju neovisnost ovlaštenog revizora i/ili revizorskog društva o subjektu nad kojim se obavlja revizija, kao i njihovu neuključenost u odlučivanju u subjektu nad kojim se obavlja revizija.

2. Države članice osiguravaju da ovlašteni revizor ili revizorsko društvo ne obavlja zakonsku reviziju ako postoji bilo kakva izravna ili neizravna financijska, poslovna, radna ili neka druga veza – uključujući pružanje dodatnih nerevizorskih usluga – između ovlaštenog revizora, revizorskog društva ili mreže i subjekta nad kojim se obavlja revizija na temelju koje bi objektivna, razumna i informirana treća strana zaključila da je dovedena u pitanje neovisnost ovlaštenog revizora ili revizorskog društva. U slučaju prijetnji neovisnosti ovlaštenog revizora ili revizorskog društva, u vidu samopregleda, koristoljublja, zagovaranja, familijarnosti ili povjerenja ili zastrašivanja, ovlašteni revizor ili revizorsko društvo dužni su upotrijebiti zaštitne mehanizme kako bi ublažili takve prijetnje. Ako je značaj prijetnji u odnosu na zaštitne mehanizme takav da dovodi u pitanje neovisnost ovlaštenog revizora ili revizorskog društva, ovlašteni revizor ili revizorsko društvo ne smiju obavljati zakonsku reviziju.

Države članice isto tako osiguravaju da kad se radi o zakonskoj reviziji subjekata od javnog interesa i kad je to primjereno radi očuvanja neovisnosti ovlaštenog revizora ili revizorskog društva, ovlašteni revizor ili revizorsko društvo ne obavljaju zakonsku reviziju u slučajevima samopregleda ili koristoljublja.

3. Države članice osiguravaju da ovlašteni revizor ili revizorsko društvo u revizorskim radnim materijalima dokumentira sve značajne prijetnje neovisnosti ovlaštenog revizora ili revizorskog društva, kao i zaštitne mehanizme koji su korišteni za ublažavanje tih prijetnji.

4. Kako bi se osiguralo povjerenje u funkciju revizije i osigurala jedinstvena primjena stavaka 1. i 2. ovog članka, Komisija može, u skladu s postupkom iz članka 48. stavka 2. donijeti provedbene mjere koje se temelje na načelima vezano uz:

- (a) prijetnje i zaštitne mehanizme iz stavka 2.;
- (b) situacije u kojima je značaj prijetnji iz stavka 2. takav da dovodi u pitanje neovisnost ovlaštenog revizora ili revizorskog društva;

- (c) slučajeve samopregleda i koristoljublja iz drugog podstavka stavka 2., u kojima se može ili ne može provesti zakonsku reviziju.

Članak 23.

Povjerljivost i službena tajna

1. Države članice osiguravaju da su sve informacije i dokumenti kojima ovlašteni revizor ili revizorsko društvo imaju pristup prilikom provođenja zakonske revizije zaštićeni primjerenim pravilima o povjerljivosti i službenoj tajni.

2. Pravila o povjerljivosti i službenoj tajni koja se odnose na ovlaštene revizore ili revizorska društva ne smiju ometati provedbu odredbi ove Direktive.

3. Kad dođe do zamjene jednog ovlaštenog revizora ili revizorskog društva drugim ovlaštenim revizorom ili revizorskim društvom, prethodni ovlašteni revizor ili revizorsko društvo osiguravaju novom ovlaštenom revizoru ili revizorskom društvu pristup svim relevantnim informacijama koje se odnose na društvo nad kojim se obavlja revizija.

4. Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo koje više nije angažirano na određenom revizorskom zadatku, kao i prethodni ovlašteni revizor ili revizorsko društvo, i nadalje podliježu odredbama stavaka 1. i 2. vezano uz dotični revizorski zadatak.

Članak 24.

Neovisnost i objektivnost ovlaštenih revizora koji obavljaju zakonsku reviziju u ime revizorskih društava

Države članice osiguravaju da se vlasnici ili dioničari revizorskog društva kao i članovi upravnih, poslovnih i nadzornih tijela tog društva ili povezanog društva ne miješaju u provođenje zakonske revizije na bilo koji način kojim se dovodi u opasnost neovisnost i objektivnost ovlaštenog revizora koji provodi zakonsku reviziju u ime revizorskog društva.

Članak 25.

Revizorske naknade

Države članice osiguravaju postojanje primjerenih pravila kojima se osigurava da naknade za zakonske revizije:

- (a) ne ovise o ili ih ne određuje pružanje dodatnih usluga tijelu nad kojim se obavlja revizija;
- (b) ne mogu se temeljiti na bilo kojem obliku uvjetovanosti.

POGLAVLJE V.

Članak 27.

REVIZORSKI STANDARDI I REVIZORSKA IZVJEŠĆA

Zakonska revizija konsolidiranih financijskih izvještaja

Članak 26.

Države članice osiguravaju da u slučaju zakonske revizije konsolidiranih financijskih izvještaja grupe poduzeća:

Revizorski standardi

1. Države članice traže od ovlaštenih revizora i revizorskih društava provođenje zakonske revizije u skladu s međunarodnim revizorskim standardima koje je usvojila Komisija u skladu s postupkom iz članka 48. stavka 2. Države članice mogu primjenjivati nacionalni revizorski standard pod uvjetom da Komisija nije usvojila međunarodni revizorski standard kojim se uređuje isto pitanje. Usvojeni međunarodni revizorski standardi u cijelosti se objavljuju na svim službenim jezicima Zajednice u *Službenom listu Europske unije*.

2. Komisija može odlučiti, u skladu s postupkom iz članka 48. stavka 2., o primjenjivosti međunarodnih revizorskih standarda u Zajednici. Komisija usvaja međunarodne revizorske standarde za primjenu u Zajednici samo ako su oni:

- (a) izrađeni u skladu s propisanim postupcima, pod javnim nadzorom i zadovoljavaju uvjet transparentnosti te su općenito međunarodno prihvaćeni;
- (b) pridonose visokoj razini vjerodostojnosti i kvalitete godišnjih i konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s načelima iz članka 2. stavka 3. Direktive 78/660/EEZ i članka 16. stavka 3. Direktive 83/349/EEZ; i
- (c) doprinose europskom javnom dobru.

3. Države članice mogu uz međunarodne revizorske standarde propisati i dodatne revizorske postupke ili zahtjeve ili, u iznimnim slučajevima, izbaciti dio međunarodnih revizorskih standarda, samo ako oni proizlaze iz specifičnih nacionalnih zakonskih zahtjeva koji se odnose na razmjer zakonske revizije. Države članice dužne su osigurati pridržavanje navedenih revizorskih postupaka ili zahtjeva s odredbama utvrđenima u stavku 2. točkama (b) i (c) te ih priopćuju Komisiji i državama članicama prije njihova usvajanja. U iznimnom slučaju izbacivanja dijelova međunarodnog revizorskog standarda, države članice obavješćuju Komisiju i ostale države članice o svojim specifičnim nacionalnim zakonskim zahtjevima, kao i razlozima za njihovo održavanje najmanje šest mjeseci prije njihova usvajanja na nacionalnoj razini ili, u slučaju zahtjeva koji već postoje u vrijeme usvajanja međunarodnog revizorskog standarda, najkasnije u roku od tri mjeseca nakon usvajanja relevantnog međunarodnog revizorskog standarda.

4. Države članice mogu propisati dodatne zahtjeve vezano uz zakonsku reviziju godišnjih i konsolidiranih financijskih izvještaja za razdoblje koje istječe 29. lipnja 2010.

- (a) revizor grupe snosi cjelokupnu odgovornost za revizorsko izvješće vezano uz konsolidirane financijske izvještaje;
- (b) revizor grupe obavlja pregled i vodi dokumentaciju pregleda koji je izvršio nad revizorskim radom revizora trećih zemalja, ovlaštenog (ovlaštenih) revizora, revizorskog (revizorskih) tijela trećih zemalja ili revizorskog društva (revizorskih društava) i u svrhu revizije grupe. Dokumentacija koju zadržava revizor grupe mora biti takve prirode da omogućuje relevantnom nadležnom tijelu da izvrši dobar pregled rada revizora grupe;
- (c) kada reviziju određenog dijela grupe poduzeća obavlja revizor(i) ili revizorsko tijelo (revizorska tijela) iz treće zemlje koji (koje) nema(ju) radni aranžman iz članka 47., revizor grupe odgovoran je za osiguranje primjerene isporuke, na zahtjev, nadležnim tijelima za javni nadzor, dokumentacije o revizorskom radu koji je izvršio revizor(i) iz treće zemlje ili revizorsko tijelo (revizorska tijela) iz treće zemlje, uključujući radne materijale koji su važni za reviziju grupe. Kako bi se osigurala takva isporuka, revizor grupe dužan je zadržati primjerak takve dokumentacije, ili dogovoriti s revizorom (revizorima) treće zemlje ili revizorskim tijelom (revizorskim tijelima) treće zemlje primjeren i neometan pristup na zahtjev ili poduzeti bilo koju drugu primjereniju mjeru. Ako zakonska ili neka druga ograničenja sprečavaju da se radni materijali revizije prenose iz određene treće zemlje revizoru grupe, dokumentacija koju zadržava revizor grupe mora sadržavati dokaz da je on poduzeo primjerene postupke za dobivanje pristupa revizorskoj dokumentaciji, i, u slučaju ograničenja koja nisu zakonske prirode koja proizlaze iz zakonodavstva dotične države, dokaze o postojanju takvih ograničenja.

Članak 28.

Revizorska izvješća

1. U slučaju kada revizorsko društvo provodi zakonsku reviziju, revizorsko izvješće mora potpisati barem ovlašten revizor(i) koji provodi (provode) zakonsku reviziju u ime revizorskog društva. U iznimnim situacijama, države članice mogu propisati da se taj potpis ne mora javno objaviti ako bi takva objava mogla dovesti do neposredne i značajne prijetnje za osobnu sigurnost bilo koje osobe. U svakom slučaju, ime(na) te osobe (tih osoba) mora(ju) biti poznato (poznata) nadležnim tijelima.

2. Neovisno o članku 51.a stavku 1. Direktive 78/660/EEZ, ako Komisija nije usvojila zajednički standard za revizorska izvješća u skladu s člankom 26. stavkom 1. ove Direktive, ona može, u skladu s postupkom iz članka 48. stavka 2. ove Direktive, usvojiti zajednički standard za revizorska izvješća za godišnja i konsolidirana financijska izvješća sastavljena u skladu s odobrenim međunarodnim računovodstvenim standardima, radi jačanja povjerenja javnosti u funkciju revizije.

POGLAVLJE VI.

OSIGURANJE KVALITETE

Članak 29.

Sustavi osiguranja kvalitete

1. Sve države članice osiguravaju da svi ovlaštene revizori i revizorska društva podliježu sustavu osiguranja kvalitete koji, kao minimum, zadovoljava sljedeće kriterije:

- (a) sustav osiguranja kvalitete organiziran je na takav način da se osigura njegova neovisnost o ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima koji se ispituju i da podliježe javnom nadzoru u skladu s poglavljem VIII.;
- (b) financiranje sustava osiguranja kvalitete je sigurno i ne smije biti ni pod kakvim neprimjerenim utjecajem ovlaštenih revizora ili revizorskih društava;
- (c) sustav osiguranja kvalitete ima primjerena sredstva;
- (d) osobe koje provode ispitivanje osiguranja kvalitete posjeduju odgovarajuću stručnu naobrazbu i relevantno iskustvo u provođenju zakonske revizije i financijskog izvješćivanja kao i specifično obrazovanje u ispitivanju osiguranja kvalitete;
- (e) odabir ispitivača za specifične zadatke ispitivanja osiguranja kvalitete provodi se u skladu s objektivnim postupkom koji je oblikovan tako da osigurava nepostojanje sukoba interesa između ispitivača i ovlaštenog revizora ili revizorskog društva koji se ispituju;
- (f) opseg ispitivanja osiguranja kvalitete, uz podršku koju mu pruža primjereno provjeravanje odabranih revizorskih spisa, uključuje ocjenu pridržavanja važećih revizorskih standarda i zahtjeva neovisnosti, kvantitete i kvalitete utrošenih sredstava, zaračunatih revizorskih naknada i unutarnjeg sustava kontrole kvalitete revizorskog društva;
- (g) ispitivanje osiguranja kvalitete predmetom je izvješća koje sadrži glavne zaključke ispitivanja osiguranja kvalitete;
- (h) ispitivanje osiguranja kvalitete provodi se najmanje jednom u svakih šest godina;

(i) ukupni rezultati sustava osiguranja kvalitete objavljuju se jednom godišnje;

(j) preporuke ispitivanja kvalitete ovlaštene revizor ili revizorsko društvo primjenjuju u prihvatljivom roku.

U slučaju neprimjene preporuka iz točke (j), ovlaštene revizor ili revizorsko društvo podliježu, prema potrebi, sustavu disciplinskih mjera ili sankcija iz članka 30.

2. Komisija može, u skladu s postupkom iz članka 48. stavka 2. donijeti provedbene mjere radi jačanja povjerenja javnosti u funkciju revizije i osiguranja jedinstvene primjene stavka 1. točaka (a), (b) i (e) do (j).

POGLAVLJE VII.

ISTRAŽNE RADNJE I SANKCIJE

Članak 30.

Sustav istražnih radnji i sankcija

1. Države članice osiguravaju djelotvorne sustave istražnih radnji i sankcija za otkrivanje, uklanjanje i sprečavanje neprimjerenog izvršavanja zakonske revizije.

2. Ne dovodeći u pitanje građanskopravnu odgovornost država članica, države članice propisuju djelotvorne, proporcionalne i odvraćajuće kazne vezano uz ovlaštene revizore i revizorska društva, u slučajevima kad se zakonska revizija ne izvršava u skladu s odredbama donesenim u provedbi ove Direktive.

3. Države članice osiguravaju objavljivanje poduzetih mjera i sankcija nametnutih ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima. Kazne uključuju mogućnost oduzimanja dozvola.

Članak 31.

Odgovornost revizora

Komisija do 1. siječnja 2007. predstavlja izvješće o učinku važećih nacionalnih propisa o odgovornosti za izvršavanje zakonske revizije na europska tržišta kapitala i o uvjetima osiguranja ovlaštenih revizora i revizorskih društava, uključujući objektivnu analizu ograničenja financijske odgovornosti. Komisija, prema potrebi, provodi javne konzultacije. U svjetlu toga izvješća, Komisija, ako to smatra primjerenim, daje preporuke državama članicama.

POGLAVLJE VIII.

Članak 33.

JAVNI NADZOR I REGULATORNI ARANŽMANI MEĐU
DRŽAVAMA ČLANICAMA

Članak 32.

Načela javnog nadzora

1. Države članice uspostavljaju djelotvorni sustav javnog nadzora za ovlaštene revizore i revizorska društva na temelju načela navedenih u stavcima 2. do 7.
2. Svi ovlaštteni revizori i revizorska društva podliježu javnom nadzoru.
3. Sustav javnog nadzora uređuju osobe koje nisu profesionalno angažirane u poslovima provođenja revizije, a koje imaju znanja iz područja relevantnih za zakonsku reviziju. Države članice, međutim, manjem broju osoba koje su profesionalno angažirane u poslovima provođenja revizije mogu dopustiti da se uključe u uređivanje sustava javnog nadzora. Odabir osoba uključenih u upravljanje sustavom javnog nadzora obavlja se u skladu s neovisnim i transparentnim postupcima imenovanja.
4. Sustav javnog nadzora ima krajnju odgovornost za nadzor:
 - (a) dozvola i registracije ovlaštenih revizora i revizorskih društava;
 - (b) donošenja standarda o pitanjima profesionalne etike, unutarnje kontrole kvalitete revizorskih društava i revizije; i
 - (c) stalnog obrazovanja, osiguranja kvalitete i istražnih i disciplinskih sustava.
5. Sustav javnog nadzora ima pravo, prema potrebi, izvršiti istražne radnje vezano uz ovlaštene revizore i revizorska društva i pravo na poduzimanje primjerenih mjera.
6. Sustav javnog nadzora je transparentan. To uključuje objavljivanje godišnjih programa rada i izvješća o aktivnostima.
7. Sustav javnog nadzora primjereno je financiran. Financiranje sustava javnog nadzora je sigurno i ne ovisi ni o kakvim neprimjerenim utjecajima ovlaštenog revizora ili revizorskih društava.

Suradnja između sustava javnog nadzora na razini
Zajednice

Države članice osiguravaju da regulatorni aranžmani za sustave javnog nadzora omogućavaju djelotvornu suradnju na razini Zajednice vezano uz aktivnosti nadzora država članica. U tom smislu sve države članice određuju jedno tijelo sa specifičnom odgovornošću osiguranja navedene suradnje.

Članak 34.

Međusobno priznavanje regulatornih aranžmana među
državama članicama

1. Regulatorni aranžmani država članica poštuju načelo zakonodavstva matične države i nadzora države članice u kojoj ovlaštteni revizor ili revizorsko društvo ima dozvolu, a subjekt nad kojim se provodi revizija sjedište.
2. U slučaju zakonske revizije konsolidiranih financijskih izvještaja, država članica koja traži provođenje zakonske revizije konsolidiranih financijskih izvještaja ne može nametati dodatne zahtjeve vezano uz zakonsku reviziju po pitanju registracije, ispitivanja osiguranja kvalitete, revizorskih standarda, profesionalne etike i neovisnosti ovlaštenom revizoru ili revizorskom društvu koji provode zakonsku reviziju ovisnog društva osnovanog u drugoj državi članici.
3. U slučaju društva čijim se vrijednosnicama trguje na uređenom tržištu u određenoj državi članici koja nije ona u kojoj to društvo ima sjedište, država članica u kojoj se trguje tim vrijednosnicama ne može nametati bilo kakve dodatne zahtjeve vezano uz zakonsku reviziju po pitanju registracije, ispitivanja osiguranja kvalitete, revizorskih standarda, profesionalne etike i neovisnosti ovlaštenom revizoru ili revizorskom društvu koje provodi zakonsku reviziju godišnjih ili konsolidiranih financijskih izvještaja tog društva.

Članak 35.

Imenovanje nadležnih tijela

1. Države članice imenuju jedno ili više nadležnih tijela za zadaće definirane ovom Direktivom. Države članice obavješćuju Komisiju o izvršenim imenovanjima.
2. Nadležna su tijela organizirana na način kojim se izbjegava sukob interesa.

Članak 36.

Službena tajna i regulatorna suradnja među državama članicama

1. Nadležna tijela država članica koja su odgovorna za dozvole, registraciju, osiguranje kvalitete, inspekciju i disciplinu međusobno surađuju kad god je to potrebno radi izvršavanja njihovih zadaća u skladu s ovom Direktivom. Nadležna tijela u državi članici koja su odgovorna za dozvole, registraciju, osiguranje kvalitete, inspekciju i disciplinu pružaju pomoć nadležnim tijelima u ostalim državama članicama. Posebno, nadležna tijela razmjenjuju informacije i surađivati u istražnim radnjama koje se odnose na izvršavanje zakonske revizije.

2. Obveza službene tajne odnosi se na sve osobe koje zapošljavaju ili koje su zapošljavala nadležna tijela. Informacije koje su obuhvaćene službenom tajnom ne smiju se objavljivati ni jednoj drugoj osobi ili tijelu vlasti osim na temelju zakona ili drugih propisa određene države članice.

3. Stavak 2. ne sprečava nadležna tijela da razmjenjuju povjerljive informacije. Informacije razmijenjene na taj način obuhvaćene su obvezom službene tajne, kojoj podliježu osobe koje su zaposlene ili su bile zaposlene kod nadležnog tijela.

4. Nadležna tijela, na zahtjev i bez neprimjerenog odlaganja, dostavljaju sve informacije potrebne u svrhu iz stavka 1. Prema potrebi, nadležna tijela koja primaju takav zahtjev bez neprimjerenog odlaganja, poduzimaju potrebne mjere kako bi prikupile potrebne informacije. Informacije dostavljene na taj način obuhvaćene su obvezom službene tajne kojoj podliježu osobe koje su zaposlene ili su bile zaposlene kod nadležnih tijela koja su primila te informacije.

Ako nadležno tijelo od kojeg se traži da dostavi informacije ne može dostaviti iste bez neprimjerenog odlaganja, ono obavješćuje nadležno tijelo koje traži informacije o razlozima za to.

Nadležna tijela mogu odbiti djelovati u skladu sa zahtjevom za informacijama kada:

(a) dostava informacija može negativno utjecati na suverenitet, sigurnost ili javni red države članice od koje se traže informacije ili dostava informacija krši propise kojima se regulira nacionalna sigurnost; ili

(b) su već započeli sudski postupci vezano uz ista djelovanja i protiv istih ovlaštenih revizora ili revizorskih društava pred nadležnim tijelima države članice od koje se traže informacije; ili

(c) nadležna tijela države članice od koje se traže informacije već su donijela pravomoćnu presudu vezano uz ista djelovanja i iste ovlaštene revizore ili revizorska društva.

Ne dovodeći u pitanje obveze kojima podliježu u sudskim postupcima, nadležna tijela koja primaju informacije slijedom stavka 1. mogu ih koristiti samo za izvršavanje svojih funkcija u okviru ove Direktive i u kontekstu upravnih ili sudskih postupaka koji se točno odnose na izvršavanje tih funkcija.

5. Kada nadležno tijelo zaključi da se na državnom području druge države članice provode, ili su se provodile, aktivnosti koje su u suprotnosti s odredbama ove Direktive, ono obavješćuje nadležno tijelo druge države članice o tom zaključku što je detaljnije moguće. Nadležno tijelo druge države članice poduzima primjerene mjere. Ono obavješćuje nadležno tijelo koje mu je dalo tu informaciju o rezultatu, i, u mjeri u kojoj je to moguće, o značajnom privremenom razvoju situacije.

6. Nadležno tijelo jedne države članice može također tražiti da nadležno tijelo druge države članice provede istragu na državnom području druge države članice.

Ono, nadalje, može tražiti da se određenom broju njegovih službenika dopusti da prati službenike nadležnog tijela druge države članice za vrijeme provođenja istrage.

Istraga u cijelosti podliježe cjelokupnoj kontroli od strane države članice na čijem se državnom području provodi.

Nadležna tijela mogu odbiti djelovati u skladu sa zahtjevom za provođenjem istrage iz prvog podstavka, ili mogu odbiti zahtjev kojim se traži da njihove službenike prate službenici nadležnog tijela druge države članice iz drugog podstavka, u slučaju kada:

(a) bi takva istraga mogla negativno utjecati na suverenitet, sigurnost ili javni red države članice od koje se traže informacije; ili

(b) su već započeli sudski postupci vezano uz ista djelovanja i protiv istih osoba pred nadležnim tijelima države članice od koje se traže informacije; ili

(c) su nadležna tijela države članice od koje se traže informacije već donijela pravomoćnu presudu vezano uz ista djelovanja tih osoba.

7. U skladu s postupkom iz članka 48. stavka 2., Komisija može donijeti provedbene mjere za olakšanje suradnje između nadležnih tijela vezano uz postupke za razmjenu informacija i modaliteta za prekogranične istrage iz stavaka 2. do 4. ovog članka.

POGLAVLJE IX.

POSTAVLJANJE I RAZRJEŠAVANJE

Članak 37.

Postavljanje ovlaštenih revizora ili revizorskih društava

1. Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo postavlja se na glavnoj skupštini dioničara ili članova subjekta nad kojim se provodi revizija.

2. Države članice mogu dopustiti alternativne sustave ili modalitete za postavljanje ovlaštenog revizora ili revizorskog društva, pod uvjetom da ti sustavi ili modaliteti imaju za cilj osigurati neovisnost ovlaštenog revizora ili revizorskog društva od izvršnih članova upravnog tijela ili upravljačkog tijela subjekta nad kojim se provodi revizija.

Članak 38.

Razrješenje i ostavka ovlaštenih revizora ili revizorskih društava

1. Države članice osiguravaju da ovlašteni revizori ili revizorska društva mogu biti razriješeni samo u slučaju opravdanih razloga. Razilaženje u mišljenjima vezano uz računovodstveno postupanje ili revizorske postupke nije opravdani razlog za razrješenje.

2. Države članice osiguravaju da subjekt nad kojim se provodi revizija i ovlašteni revizor ili revizorsko društvo obavijeste nadležno tijelo ili tijela odgovorna za javni nadzor vezano uz razrješenje ili otkaz ovlaštenog revizora ili revizorskog društva tijekom njegova mandata te da navedu primjereno objašnjenje razloga za to.

POGLAVLJE X.

POSEBNE ODREDBE ZA ZAKONSKU REVIZIJU SUBJEKATA OD JAVNOG INTERESA

Članak 39.

Primjena na neuvrštene subjekte od javnog interesa

Države članice mogu izuzeti subjekte od javnog interesa koji nisu izdali prenosive vrijednosnice prihvaćene za trgovanje na uređenom tržištu u smislu točke 14. članka 4. stavka 1. Direktive 2004/39/EZ i njihovog ovlaštenog revizora (njihove ovlaštene revizore) ili revizorsko društvo (revizorska društva) od jednog ili više zahtjeva iz ovog poglavlja.

Članak 40.

Izvješće o transparentnosti

1. Države članice osiguravaju da ovlašteni revizori i revizorska društva koja provode zakonsku reviziju/revizije subjekata od javnog interesa na svojim internetskim stranicama, u roku od tri mjeseca od kraja svake financijske godine, objavljuju godišnja izvješća o transparentnosti koja uključuju, kao minimum, sljedeće:

- (a) opis pravne strukture i vlasništva;
- (b) kad revizorsko društvo pripada određenoj mreži, opis te mreže te pravne i strukturne aranžmane u mreži;
- (c) opis upravljačke strukture revizorskog društva;
- (d) opis unutarnjeg sustava kontrole kvalitete revizorskog društva te izjavu upravnog ili poslovnog tijela o djelotvornosti njegova rada;
- (e) naznaku kad je provedeno posljednje ispitivanje kontrole kvalitete iz članka 29.;
- (f) popis subjekata od javnog interesa za koje je revizorsko društvo provelo zakonsku reviziju tijekom prethodne financijske godine;
- (g) izjavu koja se odnosi na neovisnost rada revizorskog društva kojom se također potvrđuje da je provedeno unutarnje ispitivanje pridržavanja zahtjeva o neovisnosti;
- (h) izjavu o politici revizorskog društva vezano uz stalno obrazovanje ovlaštenih revizora iz članka 13.;

(i) financijske informacije koje pokazuju značaj revizorskog društva, poput ukupnog prometa podijeljenog u naknade iz zakonske revizije godišnjih i konsolidiranih financijskih izvještaja i naknada zaračunatih za ostale usluge kontrole, usluge poreznog savjetovanja i ostalih nerevizorskih usluga;

(j) informacije koje se tiču osnove za nagrađivanje partnera.

Države članice mogu u iznimnim slučajevima odustati od primjene zahtjeva iz točke (f) ako je to neophodno za ublažavanje neposrednih i značajnih prijetnji za osobnu sigurnost bilo koje osobe.

2. Izvješće o transparentnosti mora potpisati ovlašten revizor ili revizorsko društvo, već prema slučaju. To se, primjerice, može učiniti putem elektroničkog potpisa definiranog u članku 2. stavku 1. Direktive 1999/93/EZ.

Članak 41.

Odbor za reviziju

1. Svaki subjekt od javnog interesa ima odbor za reviziju. Država članica određuje hoće li odbore za reviziju činiti neizršni članovi upravnog tijela i/ili članovi nadzornog tijela subjekta nad kojim se provodi revizija i/ili članovi izabrani na glavnoj skupštini dioničara subjekta nad kojim se provodi revizija. Najmanje jedan član odbora za reviziju mora biti neovisan i imati znanja iz područja računovodstva i/ili revizije.

U subjektima od javnog interesa koji ispunjavaju kriterije iz članka 2. stavka 1. točke (f) Direktive 2003/71/EZ⁽²⁰⁾, države članice mogu dopustiti da funkcije koje su dane odboru za reviziju obavlja upravno ili nadzorno tijelo kao cjelina, pod uvjetom da u slučaju kad je predsjednik takvog tijela izvršni član, on ne može istodobno biti i predsjednik odbora za reviziju.

2. Ne dovodeći u pitanje odgovornost članova upravnih, upravljačkih ili nadzornih tijela, ili drugih članova koji su postavljeni na glavnoj skupštini dioničara subjekta nad kojim se provodi revizija, odbor za reviziju, između ostalog:

(a) prati postupak financijskog izvješćivanja;

(b) prati djelotvornost unutarnje kontrole društva, unutarnje revizije, gdje postoji, i sustava za upravljanje rizicima;

⁽²⁰⁾ Direktiva 2003/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. studenoga 2003. o prospektu koji je potrebno objaviti prilikom javne ponude vrijednosnica ili prilikom uvrštavanja u trgovanje (SL L 345, 31.12.2003., str. 64.).

(c) prati zakonsku reviziju godišnjih i konsolidiranih financijskih izvještaja;

(d) ispituje i prati neovisnost ovlaštenog revizora ili revizorskog društva, a posebno pružanje dodatnih usluga subjektu nad kojim se provodi revizija.

3. U subjektu od javnog interesa, prijedlog se upravnog ili nadzornog tijela za imenovanje ovlaštenog revizora ili revizorskog društva temelji na preporuci odbora za reviziju.

4. Ovlašteni revizor ili revizorsko društvo izvješćuju odbor za reviziju o glavnim pitanjima koja se odnose na zakonsku reviziju, a posebno o značajnim slabostima unutarnje kontrole vezano uz postupak financijskog izvješćivanja.

5. Države članice mogu dopustiti ili odlučiti da se odredbe utvrđene stavcima 1. do 4. ne primjenjuju na one subjekte od javnog interesa koji imaju tijelo koje obavlja funkcije jednake onima odbora za reviziju, koje je osnovano i koje djeluje u skladu s važećim odredbama u državama članicama u kojem je subjekt nad kojim se treba provesti revizija registriran. U takvom slučaju, subjekt objavljuje koje tijelo izvršava te funkcije i koji je sastav tog tijela.

6. Države članice mogu izuzeti od obveze da imaju odbor za reviziju:

(a) svaki subjekt od javnog interesa koji je ovisno društvo u smislu članka 1. Direktive 83/349/EEZ ako se taj subjekt pridržava zahtjeva iz stavaka 1. do 4. ovog članka na razini grupe;

(b) svaki subjekt od javnog interesa koji je društvo za kolektivno ulaganje iz članka 1. stavka 2. Direktive 85/611/EEZ. Države članice mogu također izuzeti subjekte od javnog interesa čija je jedina zadaća kolektivno ulaganje javnog kapitala, a koji djeluju na načelu podjele rizika i ne teže preuzimanju zakonske ili upravljačke kontrole nad bilo kojim od izdavatelja temeljnih ulaganja, pod uvjetom da su ta društva za kolektivno ulaganje ovlaštena i podliježu nadzoru nadležnih institucija te da obavljaju funkciju depozitara jednaku onima iz Direktive 85/611/EEZ;

(c) svaki subjekt javnog interesa čiji se jedini posao sastoji od izdavanja vrijednosnica koji su osigurani imovinom u skladu s definicijom iz članka 2. stavka 5. Uredbe Komisije (EZ) br. 809/2004⁽²¹⁾. U takvim su slučajevima države članice dužne zahtijevati od subjekta da javnosti objasni razloge zbog kojih smatra da nije primjereno imati odbor za reviziju ili upravno ili nadzorno tijelo sa zadaćom obavljanja funkcija odbora za reviziju;

⁽²¹⁾ SL L 149, 30.4.2004., str. 1.

(d) svaku kreditnu instituciju u smislu članka 1. stavka 1. Direktive 2000/12/EZ, čije dionice nisu uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu bilo koje države članice u smislu točke 14. članka 4. stavka 1. Direktive 2004/39/EZ i koja je, kontinuirano i opetovano, izdavala samo dužničke vrijednosnice, pod uvjetom da ukupni nominalni iznos tih vrijednosnica ne prelazi iznos od 100 000 000 EUR i da ona nije izdala prospekt u smislu Direktive 2003/71/EZ.

Članak 42.

Neovisnost

1. Uz odredbe utvrđene člancima 22. i 24., države članice osiguravaju da ovlaštene revizori ili revizorska društva koja provode zakonsku reviziju subjekta od javnog interesa:

- (a) godišnje pismenim putem potvrđuju odboru za reviziju svoju neovisnost o subjektu od javnog interesa nad kojim se provodi revizija;
- (b) jednom godišnje obavješćuju odbor za reviziju o mogućim dodatnim uslugama koje su pružili subjektu nad kojim se provodi revizija; i
- (c) rasprave s odborom za reviziju prijetnje svojoj neovisnosti i zaštitnim mehanizmima koji su korišteni za ublažavanje tih prijetnji koje su dokumentirali slijedom članka 22. stavka 3.

2. Države članice osiguravaju rotaciju u smislu revizijskog angažmana glavnog partnera/glavnih partnera za reviziju koji je odgovoran za provođenje zakonske revizije najkasnije u roku od sedam godina od dana postavljanja i osiguravaju da mu se/da im se ponovno dopusti sudjelovanje u reviziji subjekta nad kojim se provodi revizija nakon razdoblja od najmanje dvije godine.

3. Ovlaštenom revizoru ili glavnom partneru za reviziju koji provodi zakonsku reviziju u ime revizorskog društva neće se dopustiti prihvaćanje bilo kakve ključne poslovodne pozicije u subjektu nad kojim se provodi revizija prije isteka razdoblja od najmanje dvije godine od dana kada je dao otkaz na funkciju ovlaštenog revizora ili glavnog partnera za reviziju u revizijskom angažmanu.

Članak 43.

Osiguranje kvalitete

Ispitivanje osiguranja kvalitete iz članka 29. mora se provoditi najmanje jednom svake tri godine vezano uz ovlaštene revizore ili revizorska društva koja provode zakonsku reviziju subjekata od javnog interesa.

POGLAVLJE XI.

MEĐUNARODNI ASPEKTI

Članak 44.

Odobrenje revizora iz trećih zemalja

1. Na osnovi uzajamnog reciprociteta, nadležna tijela države članice mogu odobriti revizora iz treće zemlje ovlaštenog revizora ako je dotična osoba podnijela dokaz da ispunjava uvjete ekvivalentne onima koji su utvrđeni u članku 4. i člancima 6. do 13. ove Direktive.

2. Prije izdavanja odobrenja revizoru iz treće zemlje koji ispunjava uvjete iz stavka 1. ovog članka, nadležna tijela države članice primjenjuju uvjete utvrđene u članku 14. ove Direktive.

Članak 45.

Registracija i nadzor nad samostalnim revizorima i revizorskim subjektima iz trećih zemalja

1. Nadležna tijela države članice sukladno člancima 15. do 17. ove Direktive, registriraju svakog samostalnog revizora i revizorski subjekt iz trećih zemalja koji izrađuju revizorsko izvješće o godišnjim ili konsolidiranim financijskim izvještajima društva koje je osnovano izvan Zajednice, a čije su prenosive vrijednosnice uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu dotične države članice u smislu članka 4. stavka 1. točke (14) Direktive 2004/39/EZ, osim ako to društvo izdaje isključivo dužničke vrijednosnice koje su uvrštene u trgovanje na uređenom tržištu dotične države članice u smislu članka 2. stavka 1. točke (b) Direktive 2004/109/EZ⁽²²⁾, čija pojedinačna nominalna vrijednost iznosi najmanje 50 000 EUR odnosno, u slučaju vrijednosnica denominiranih u nekoj drugoj valuti, odgovara protuvrijednosti od najmanje 50 000 EUR prema tečaju na dan izdavanja.

2. Primjenjuju se članci 18. i 19.

3. Registrirani samostalni revizori i revizorski subjekti iz trećih zemalja podliježu sustavu nadzora u državama članicama, njihovim sustavima provjere kvalitete rada i njihovim istražnim i kaznenim postupcima. Država članica može izuzeti registriranog samostalnog revizora ili revizorski subjekt iz treće zemlje iz svog sustava provjere kvalitete rada ako su tijekom protekle tri godine tijela provjere kvalitete rada neke druge države članice ili te treće zemlje koja su, sukladno članku 46. ove Direktive, ocijenjena kao ekvivalentna, provela provjeru kvalitete rada dotičnog samostalnog revizora ili revizorskog subjekta iz treće zemlje.

⁽²²⁾ Direktiva 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. o usklađivanju zahtjeva za transparentnošću u vezi s podacima o izdavateljima čije su vrijednosnice uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu (SL L 390, 31.12.2004., str. 38.).

4. Ne dovodeći u pitanje članak 46. ove Direktive, revizorska izvješća o godišnjim financijskim izvještajima ili konsolidiranim izvještajima iz stavka 1. ovog članka koja objave samostalni revizori ili revizorski subjekti iz treće zemlje koji nisu registrirani u državi članici nemaju pravni učinak u toj državi članici.

5. Država članica može registrirati revizora iz treće zemlje samo ako:

- (a) on udovoljava zahtjevima koji su ekvivalentni onima utvrđenima u članku 3. stavku 3. ove Direktive;
- (b) većina članova upravnog ili upravljačkog tijela revizorskog subjekta iz treće zemlje udovoljava zahtjevima koji su ekvivalentni onima utvrđenim u člancima 4. do 10. ove Direktive;
- (c) samostalni revizor iz treće zemlje koji obavlja usluge revizije u ime revizorskog subjekta iz treće zemlje udovoljava zahtjevima koji su ekvivalentni onima utvrđenim u člancima 4. do 10. ove Direktive;
- (d) revizije godišnjih ili konsolidiranih financijskih izvještaja iz stavka 1. ovog članka obavljaju se sukladno međunarodnim revizorskim standardima, koji su navedeni u članku 26. ove Direktive, te zahtjevima utvrđenima u člancima 22., 24. i 25., odnosno sukladno ekvivalentnim standardima i zahtjevima;
- (e) revizor na svojoj internetskoj stranici objavljuje godišnje izvješće o transparentnosti koje obuhvaća informacije iz članka 40. ove Direktive, odnosno udovoljava ekvivalentnim zahtjevima za objavljivanje.

6. Kako bi se zajamčila jedinstvena primjena stavka 5. točke (d) ovog članka, ekvivalentnost navedenu u tom stavku ocjenjuje Komisija u suradnji s državama članicama, a odluku također donosi Komisija sukladno postupku opisanom u članku 48. stavku 2. ove Direktive. Prije donošenja odluke Komisije, države članice mogu ocijeniti ekvivalentnost iz stavka 5. točke (d) ovog članka pod uvjetom da Komisija nije donijela nikakvu odluku.

Članak 46.

Izuzeci u slučaju ekvivalentnosti

1. Države članice mogu prestati primjenjivati ili izmijeniti zahtjeve iz članka 45. stavaka 1. i 3. ove Direktive na temelju uzajamnog reciprociteta samo ako samostalni revizori ili revizorski subjekti iz trećih zemalja podliježu sustavima javnog nadzora, provjere kvalitete rada te istražnim i kaznenim postupcima u toj trećoj zemlji koji ispunjavaju zahtjeve ekvivalentne onima iz članaka 29., 30. i 32. ove Direktive.

2. Kako bi se zajamčila jedinstvena primjena stavka 1. ovog članka, ekvivalentnost navedenu u tom stavku ocjenjuje Komisija u suradnji s državama članicama, a odluku također donosi

Komisija sukladno postupku opisanom u članku 48. stavku 2. ove Direktive. Države članice mogu same ocijeniti ekvivalentnost iz stavka 1. ovog članka ili se osloniti na ocjene koje su donijele druge države članice pod uvjetom da Komisija nije donijela nikakvu odluku. Ako Komisija odluči da zahtjev ekvivalentnosti naveden u stavku 1. ovog članka nije ispunjen, ona samostalnim revizorima i revizorskim subjektima može dopustiti nastavak njihovih revizorskih aktivnosti sukladno odgovarajućim zahtjevima dotične države članice tijekom odgovarajućeg prijelaznog razdoblja.

3. Države članice obavješćuju Komisiju:

- (a) o svojim ocjenama ekvivalentnosti iz stavka 2.; te
- (b) o osnovnim elementima svojih dogovora o suradnji s tijelima javnog nadzora, provjere kvalitete rada te tijelima za provođenje istražnih i kaznenih postupaka u trećim zemljama, na temelju stavka 1.

Članak 47.

Suradnja s nadležnim tijelima iz trećih zemalja

1. Države članice mogu dopustiti da nadležnim tijelima trećih zemalja bude dostavljena revizorska radna dokumentacija ili druge isprave u posjedu samostalnih revizora ili revizorskih društava kojima su izdale dozvolu za rad pod sljedećim uvjetima:

- (a) ta radna dokumentacija ili druge isprave odnose se na revizije u društvima koja su izdala vrijednosnice u dotičnoj trećoj zemlji ili su dio grupacije koja je obvezna objavljivati konsolidirane financijske izvještaje u toj trećoj zemlji;
- (b) dostava dokumentacije provodi se preko domaćih nadležnih tijela nadležnim tijelima te treće zemlje na njihov zahtjev;
- (c) nadležna tijela dotične treće zemlje udovoljavaju zahtjevima koji su ocijenjeni primjerenima sukladno stavku 3. ovog članka;
- (d) na temelju uzajamnog reciprociteta, postignuti su praktični dogovori među dotičnim nadležnim tijelima;
- (e) prijenos osobnih podataka u treću zemlju obavlja se sukladno Poglavlju IV. Direktive 95/46/EZ.

2. Praktični dogovori iz stavka 1. točke (d) osiguravaju sljedeće:

- (a) nadležna tijela dokazala su opravdanost zahtjeva za revizorskom radnom dokumentacijom i drugim ispravama;
- (b) osobe koje su trenutačno u radnom odnosu, ili su ranije bile u radnom odnosu, pri nadležnim tijelima treće zemlje, a koje primaju predmetne informacije podliježu obvezi čuvanja profesionalne tajne;

(c) nadležna tijela treće zemlje smiju koristiti radnu dokumentaciju i druge isprave samo s ciljem obavljanja svojih zadaća javnog nadzora, kontrole kvalitete rada te istražnih i kaznenih postupaka koji udovoljavaju zahtjevima koji su ekvivalentni onima iz članaka 29., 30. i 32. ove Direktive;

(d) zahtjev nadležnog tijela treće zemlje za radnom dokumentacijom ili drugim ispravama u posjedu samostalnog revizora ili revizorskog društva može biti odbijen:

— ako bi dostava radne dokumentacije ili drugih isprava imala negativan učinak na suverenitet, sigurnost ili javni poredak Zajednice ili države članice kojoj je upućen zahtjev, ili

— ako je već pokrenut sudski postupak u vezi s istim djelovanjima i protiv istih osoba pred nadležnim tijelima države članice kojoj je upućen zahtjev.

3. O primjerenosti iz stavka 1. točke (c) ovog članka odlučuje Komisija primjenjujući postupak opisan u članku 48. stavku 2. ove Direktive kako bi olakšala suradnju između nadležnih tijela. Ocjena o primjerenosti donosi se u suradnji s državama članicama, a temelji se na zahtjevima iz članka 36. ove Direktive ili ekvivalentnim funkcionalnim rezultatima. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi zajamčile postupanje sukladno odluci Komisije.

4. U iznimnim slučajevima, te iznimno od odredbi stavka 1., države članice mogu samostalnim revizorima i revizorskim društvima kojima su izdale dozvolu za obavljanje usluga revizije dopustiti izravnu dostavu radne dokumentacije i drugih isprava nadležnim tijelima neke treće zemlje pod sljedećim uvjetima:

(a) nadležna tijela u toj trećoj zemlji pokrenula su istragu;

(b) dostava nije u suprotnosti s obvezama koje su samostalni revizori i revizorska društva dužni ispuniti, a odnose se na dostavu radne dokumentacije i drugih isprava nadležnim tijelima u njihovoj matičnoj državi;

(c) s nadležnim tijelima u toj trećoj zemlji postignuti su praktični dogovori koji nadležnim tijelima u državama članicama omogućuju izravan pristup, po načelu uzajamnog reciprociteta, radnoj dokumentaciji i drugim ispravama koje posjeduju revizori iz dotične zemlje;

(d) nadležno tijelo treće zemlje koje upućuje zahtjev unaprijed obavještava nadležno tijelo matične države samostalnog revizora ili revizorskog društva o svakom izravnom zahtjevu za informacijama, uključujući i razloge za takav zahtjev;

(e) poštuju se uvjeti iz stavka 2.

5. Sukladno postupku opisanom u članku 48. stavku 2. ove Direktive, Komisija može predvidjeti iznimne slučajeve iz stavka

4. ovog članka kako bi se olakšala suradnja među nadležnim tijelima i zajamčila jedinstvena primjena stavka 4. ovog članka.

6. Države članice obavješćuju Komisiju o praktičnim dogovorima iz stavaka 1. do 4. ovog članka.

POGLAVLJE XII.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 48.

Odborski postupak

1. Komisiji u radu pomaže odbor (dalje u tekstu: Odbor).

2. Kada se upućuje na ovaj stavak, primjenjuju se članci 5. i 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezina članka 8.

Razdoblje utvrđeno u članku 5. stavku 6. Odluke 1999/468/EZ traje tri mjeseca.

3. Odbor donosi svoj Pravilnik.

4. Ne dovodeći u pitanje provedbene mjere koje su već donesene, te s izuzetkom odredaba članka 26., po isteku razdoblja od dvije godine nakon datuma donošenja ove Direktive, a najkasnije 1. travnja 2008., prestaju se primjenjivati one njezine odredbe kojima se zahtijeva donošenje tehničkih pravila, izmjena, te odluka sukladno stavku 2. Temeljem prijedloga Komisije, Europski parlament i Vijeće mogu obnoviti dotične odredbe primjenjujući postupak utvrđen u članku 251. Ugovora te ih u tu svrhu preispituju prije isteka gore navedenog razdoblja, odnosno prije gore navedenog datuma.

Članak 49.

Izmjene Direktive 78/660/EEZ i Direktive 83/349/EEZ

1. Direktiva 78/660/EEZ mijenja se kako slijedi:

(a) u članku 43. stavku 1. dodaje se sljedeća točka:

(15) „posebno, ukupan iznos naknada koji za određenu financijsku godinu naplaćuje samostalni revizor ili revizorsko društvo za zakonsku reviziju godišnjih financijskih izvještaja, ukupan iznos naknada za druge usluge provjere, ukupan iznos naknada za usluge poreznog savjetovanja te ukupan iznos naknada za druge usluge osim revizorskih.

Države članice mogu propisati da se ovaj zahtjev ne primjenjuje u slučaju kada je određeno društvo obuhvaćeno konsolidiranim financijskim izvještajima koji se moraju sastaviti na temelju članka 1. Direktive 83/349/EEZ, pod uvjetom da je ta informacija sadržana u bilješkama uz konsolidiran izvještaj”;

(b) stavak 1. članka 44. zamjenjuje se sljedećim:

1. „Države članice mogu dopustiti društvima navedenima u članku 11. sastavljanje skraćenih bilježaka uz njihove financijske izvještaje koje ne sadrže informacije propisane u članku 43. stavku 1. točkama 5. do 12., 14(a) i 15. Međutim, bilješke moraju sadržavati informacije navedene u članku 43. stavku 1. točki (6) u ukupnom iznosu za sve stavke na koje se to odnosi.”

(c) stavak 2. članka 45. zamjenjuje se sljedećim:

2. „Stavak 1. točka (b) primjenjuje se također na informacije navedene u članku 43. stavku 1. točki (8).

Države članice mogu dopustiti društvima iz članka 27. da izostave objavljivanje informacija navedenih u članku 43. stavku 1. točki (8). Također, države članice mogu dopustiti društvima iz članka 27. da izostave objavljivanje informacija navedenih u članku 43. stavku 1. točki (15) pod uvjetom da su te informacije dostavljene tijelima javnog nadzora iz članka 32. Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja (*) ako tako zahtijeva odgovarajuće tijelo javnog nadzora.”

(*) SL L 157, 9.6.2006., str. 87.

2. U članku 34. Direktive 83/349/EEZ dodaje se sljedeća točka:

(16) „Posebno, ukupan iznos naknada koji za određenu financijsku godinu naplaćuje samostalni revizor ili revizorsko društvo za zakonsku reviziju godišnjih financijskih izvještaja, ukupan iznos naknada za druge usluge provjere, ukupan iznos naknada za usluge poreznog savjetovanja te ukupan iznos naknada za druge usluge osim revizorskih.”

Članak 50.

Stavljanje izvan snage Direktive 84/253/EEZ

Direktiva 84/253/EEZ stavlja se izvan snage s 29. lipnjem 2006. Upućivanja na tu Direktivu stavljenju izvan snage tumače se kao upućivanja na ovu Direktivu.

Članak 51.

Prijelazne odredbe

Dozvole za rad samostalnih revizora ili revizorskih društava koje su izdala nadležna tijela država članica sukladno odredbama Direktive 84/253/EEZ prije stupanja na snagu propisa iz članka 53. stavka 1. ove Direktive smatraju se izdanima sukladno odredbama ove Direktive.

Članak 52.

Minimalna usklađenost

Države članice koje propisuju obvezu provođenja revizije mogu odrediti strože zahtjeve, osim ako ovom Direktivom nije drukčije predviđeno.

Članak 53.

Prenošenje u nacionalno zakonodavstvo

1. Države članice donose i objavljuju propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom prije 29. lipnja 2008. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

2. Kada države članice donose ove odredbe, te odredbe prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.

3. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 54.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 55.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 17. svibnja 2006.

Za Europski parlament

Predsjednik

J. BORRELL FONTELLES

Za Vijeće

Predsjednik

H. WINKLER